A.° 1853. N.° 229.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 22 December.

NATIONALE MILITIE.

Ten gevolge der Publicatie van Heeren Burgemeester en Wethouders van den 7 dezer maand wordt aan alle belanghebbenden, in den jare 1835 alhier geboren, en alzoo vallende in de termen der Nationale Militie, ter kennis gebragt, dat aan het Bureau van den Burgerlijken Stand tot afhaling der Geboorte-Acten, des avonds ten vijf ure, zal worden gevaceerd, als:

Op Vrijdag den 16 *December*
voor de bewoners der wijken 1, 2, 3 en 4;
op Zaturdag den 17 *December*
voor de bewoners der wijken 5, 6, 7 en 8;
op Vrijdag den 23 *December*
voor de bewoners der wijken 9, 10, 11 en 12;
op Zaturdag den 24 *December*
voor de bewoners der wijken 13, 14 en 15.

En wordt een ieder aangemaand om, tot voorkoming van oponthoud, zich ten dage en ure voorschreven aan te melden.

Rotterdam den 13 *December* 1853.

De Wethouder, benoemd Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Rotterdam,
S C H A D E E.

BUITENLAND.

LONDEN den 19 december.

De opvolger van lord *Palmerston* als secretaris van Staat voor binnenlandsche zaken is nog niet benoemd. Wel is waar is dat ambt door graaf *Aberdeen* lord *J. Russell* aangeboden, maar deze heeft dat aanbod van de hand gewezen, alleen uit vrees, naar men zegt, dat die aanneming misduid zou worden. Sir *George Grey* is nu uitgenoodigd de genoemde portefeuille te aanvaarden, maar zijn besluit is nog niet bekend. De *Times* meent dat hij die dat ambt aanvaardt zich zal moeten voorbereiden tot de bevordering eener uitgebreide en afdoende Parlementaire hervorming.

Het gerucht liep gisteren, dat ook de markies van *Lansdowne* het Kabinet verlaten heeft; maar heden wordt zulks stellig wedersproken.

— *Namik*-pacha, die vroeger Turksch ambassadeur te Londen was, is hier van Parijs aangekomen, met het oogmerk om eene leening te sluiten, welke de Porte tot krachdadige voortzetting van den oorlog met Rusland behoeft. Het gerucht, dat het sluiten van zoodanige leening, tegen hoogen interest, hem bij eene maatschappij te Parijs gelukt zou zijn, bevestigt zich dus niet.

— Het dorp Paddington, dat eerst aan de abdij van Westminster, en later door *Eduard VI* aan den Bisschop van Londen en zijne opvolgers geschonken werd, is thans een der merkwaardigste gedeelten van Londen. De geschiedenis van deszelfs vooruitgang klinkt bijna fabelachtig. In 1801 bevatte het 357 huizen, en eene bevolking van 1,881 zielen. In 1851 telde men er 6,519 huizen, benevens 222 in aanbouw, en eene bevolking van 46,306 zielen.

— De *Canada*, die New-York den 6 dezer verliet, heeft de boodschap overgebragt, met welke de President de Zitting van het Congres dienzelfden dag te Washington opende. Dat staatsstuk vangt aan met betuiging van dankbaarheid voor den algemeenen voorspoed des Lands en met de mededeeling dat de diplomatieke betrekkingen met andere Mogendheden sedert de sluiting der jongste Zitting van het Congres nagenoeg onveranderd gebleven zijn. Tusschen sommige dier Mogendheden en het Bestuur der Staten zijn nog wel geschillen hangende, maar er bestaat reden om de vreedzame vereffening daarvan te hopen. Dit is, onderanderen, het geval met de geschillen met Engeland over de visscherij op de noordwestkust der Staten en over Centraal Amerika. Ook over de wederzijdsche eischen van Noord-Amerikaansche tegen Engelsche en van Engelsche tegen Noord-Amerikaansche burgers wordt thans te Londen door commissarissen onderhandeld.

De onderhandelingen wegens het sluiten van een verdrag van handel en scheepvaart met Frankrijk zijn eenigzins gevorderd. — Sedert het laatste Congres zijn door onbevoegde expeditien uit de Vereenigde Staten geene aanslagen tegen de Spaansche volkplantingen beproefd, en mogt zulks op nieuw geschieden, dan zal de President alle ter zijner beschikking staande middelen tot verijdeling daarvan aanwenden.

Verder zegt hij dat de handelingen der Noord-Amerikaansche officieren, ten gevolge der gevangenneming van *Koszta* te Smyrna en het in bewaring houden van dien persoon aan boord van een Oostenrijksch schip, zijne volle goedkeuring erlangd hebben, en dat de wegens die zaak gedane eischen der Oostenrijksche Regering van de hand gewezen zijn.

Vervolgens spreekt de boodschap met enkele woorden van de expeditie naar China en Japan en van het nog onvereffend geschil met Mexico over de grensscheiding.

Het volgend gedeelte der boodschap, dat over de openbare inkomsten handelt, luidt allergunstigst. Den 30 junij 1852, bij het eindigen van het finantieel jaar, leverde de schatkist een batig slot van 14,632,136 dollars op. De openbare inkomsten van het den 30 junij 1853 geëindigd jaar bedroegen 58,931,865 dollars als opbrengst der in- en uitgaande regten en 2,405,708 dollars van publieke landerijen en uit andere bronnen van verschillenden aard, terwijl de uitgaven, behalve die op rekening der openbare schuld, 43,554,262 dollars beliepen, makende alzoo een batig overschot van 32,425,447 dollars. Van de aanvaarding van zijn ambt af heeft de President zich ernstig met de geschiktste middelen tot nuttige aanwending dezer voordeelige uitkomsten bezig gehouden en gemeend die in de eerste plaats in vermindering van de openbare schuld, waarmede reeds aanmerkelijk gevorderd is, ten andere in eene trapswijze vermindering van inkomsten te moeten zoeken. Met betrekking tot dit laatste verwijst de boodschap naar het door den Secretaris der thesaurie ingediend plan tot vermindering der regten op sommige en de geheele vrijstelling van andere artikelen.

Ten slotte wordt onderanderen nog gezegd dat de zeemagt onvoldoende is en het leger, inzonderheid op de grenzen, ook vermeerdering behoeft.

— Uit Havannah wordt den 29 november gemeld hoe alle gemoederen daar vervuld waren van den vreeselijken moord, op de tooneelspeelster mevrouw *Mathilda Dominguez* door haren echtgenoot gepleegd. Uit minnenijd heeft hij haar dertig dolksteken toegebragt en daarna zichzelven met elf dolksteken het leven trachten te benemen. Maar hij is nagenoeg van zijne wonden genezen en zou, zoodra hij geheel hersteld was, de straf der verworging ondergaan.

PARIJS den 19 december.

De Keizer heeft heden morgen met verscheiden Ministers gearbeid.

— Men verzekert dat de censuur weder een tooneelstuk heeft afgekeurd, dat door den heer *Alex. Dumas* aan de Vaudeville was aangeboden en dat ten titel voerde: *Olympe de Clève*.

— Eerlang ziet men de uitgave te gemoet van drie werken, welke men aan de pen van den heer *Thiers* verpligt zou zijn, namelijk: 1°, een deel der geschiedenis van het Consulaat en het Keizerrijk; 2°, eene geschiedenis van Florence in twee deelen, en 3°, een werk over de schoone kunsten.

— Dezer dagen is in de wijk Saint-Honoré afgekondigd, dat tot de onteigening zal worden overgegaan van 200 huizen, gelegen tusschen de straat des Pouille, het plein van het Palais-Royal, het plein van de Louvre en dat van Saint-Germain-l'Auxerrois. De koopprijs dier huizen wordt op 21 millioenen francs geschat.

— De Bisschop van Orleans heeft aan de geestelijken van zijn bisdom een brief gerigt, om hun te verbieden deel te nemen aan eenige proefneming omtrent den tafeldans, en allen aan te manen zich daarvan te onthouden.

— Men verzekert, dat op nieuw onderhandelingen zijn aangeknoopt tusschen de Portugesche Regering en de leden der commissie van de houders der leening van dom *Miguel*. De Portugesche Regering toch kan er niet in slagen zich geld te verschaffen bij de bankiershuizen in Europa, zoo lang zij niet in schikking is getreden met hare buitenlandsche schuldeischers; zulks verlevendigt de hoop, dat de onderhandelingen eindelijk een gunstigen keer zullen nemen voor de houders der Miguelistische obligatien.

KEULEN den 20 december.

Eergisteren middag was deze stad en inzonderheid de Rijn in een zoo zwaren mist gehuld, dat de gemeenschap tusschen de beide oevers tot gisteren avond toe gestremd bleef. Honderde reizigers, die langs den spoorweg aangekomen waren en een groot aantal personen die zich van hier naar Deutz begeven hadden, moesten daar tegen wil en dank nachtverblijf zoeken. De behoefte aan eene vaste brug over den Rijn bij Keulen doet zich langs hoe meer gevoelen.

— Eenigen tijd geleden vormde zich te Dusseldorp eene maatschappij, met het doel om eene directe stoomvaart tusschen die stad en New-York te vestigen. Naardien die poging in Europa mislukte, bij gebrek aan genoegzame deelneming, trachtte men die deelneming in de Vereenigde Staten op te wekken, maar ook daar is zulks mislukt.

— Graaf *Valentin Esterhazy*, vroeger Oostenrijksch gezant te Munchen, is tot buitengewoon gezant te Petersburg, en graaf *Rudolph Apponyi*, laatstelijk gezant van Oostenrijk te Turijn, tot gezant te Munchen benoemd.

Voorts zouden te Weenen depêches van den Engelschen ambassadeur te Konstantinopel, lord *Stratford de Redcliffe*, ontvangen zijn, welke inhouden dat de voorstellen der vier Mogendheden gunstig door de Porte zijn opgenomen en dat zij zich tot de hervatting der onderhandelingen geneigd betoont. Die tijding had ter Weener beurs een gunstigen invloed uitgeoefend.

Men wil alhier weten dat de generaal *Rebukoff* de Turken den 2 dezer voor Adrianopel heeft geslagen; de Russen zouden den Turken 24 stukken geschut met de bajonet hebben ontweldigd, terwijl de Turken 1500 dooden telden.

Volgens een Dresdensch dagblad is in het voor de Russen zegerijk gevecht bij Gumri in Azië, waar de Turken duizend dooden, tweehonderd gevangenen, dertien kanonnen en verscheiden vaandels verloren, de Russische generaal *Freitag* gesneuveld.

De Engelsche en Fransche stoombooten zijn te Konstantinopel wedergekeerd en hebben vierhonderd gekwetsten overgebragt. Het gerucht liep, maar vond weinig ingang, dat de vereenigde vloten de Zwarte Zee zouden binnenstevenen en dat de Turksche vloot zich tot een aanval op Sebastopol voorbereidde.

— Uit Semlin wordt den 11 dezer aan een Weener dagblad gemeld, dat, volgens te Belgrado ontvangen officieel berigt, de Russen den aanval op de Turksche verschansingen bij Kalafat begonnen hadden. Reizigers voegden hierbij dat de Turken hun legerkamp bij Kalafat ten deele verlaten en in de omliggende dorpen de winterkwartieren betrokken hebben. De Donau was met drijfijs bedekt, zoodat de schepen niet langer heen en weder varen konden, waardoor de stelling bij Kalafat gevaarlijk geworden was.

— Rijnhoogte te Keulen den 19 dezer 3 voet ½ duim Keulsch peil (3 voet 3 duim Rijnlandsch). Uit Mainz meldt men den 17 dezer, dat aldaar de brug is weggenomen en het Main-ijs dien nacht voorbij was gedreven.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 20 december.

Het *Staatsblad* n.° 122 bevat de wet van den 14 dezer, tot vaststelling der begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1854, en tot aanwijzing der middelen tot dekking van die uitgaven.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Avondzitting van dingsdag* 20 *december*.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het voorstel der negen leden.

De heer *van Bosse* moet verschooning vragen, indien hij, na de langdurige beraadslagingen over het voorstel gehouden, eenigzins breedvoerig het woord zal voeren. Talrijk toch waren de aanmerkingen, van vele zijden daartegen in het midden gebragt. Reeds heden morgen heeft een der voorstellers die bedenkingen ten deele beantwoord. Om de verdediging zoo geleidelijk mogelijk te maken, hebben de voorstellers hunne taak nu eenigzins verdeeld. Zij is veel omvattend. Doch eer hij die vervult, moet hij de volgende drie opmerkingen doen voorafgaan. In de eerste plaats zal het hem, ook met den besten wil der wereld, niet mogelijk zijn al de bedenkingen, die tegen het voorstel gemaakt zijn, op te nemen; maar zoo hij dan in zijne rede eenige bedenking onbeantwoord mogt hebben gelaten, moet daaruit niet kunnen worden opgemaakt, dat hij die beaamt. In de tweede plaats heeft de wijze, waarop in deze discussie van zijne vroegere betrekking gebruik, zoo geen misbruik is gemaakt, hem vooral aanleiding gegeven, tegen het daarbij aangevoerde op te komen. Eindelijk in de derde plaats, is het aantal bedenkingen zoo groot, dat hij die niet in dezelfde logische volgorde kan behandelen. Maar de algemeene bedenkingen tegen het voorstel betreffen hoofdzakelijk drie punten. Het voorstel is bestreden: 1°, uit een politiek oogpunt; 2°, uit een oogpunt van algemeen finantiëlen aard, omdat onze finantien het niet zouden toelaten, en 3°, is het bestreden op gronden aan het voorstel zelf ontleend.

I. Omtrent de redenen van politieken aard kan hij zeer kort zijn. Zoo lang hij de eer had in deze Vergadering het woord te voeren, heeft hij zich zelden of nooit op het politiek terrein gewaagd. Eene vijfjarige ondervinding heeft hem daarbij geleerd, dat de behandeling van politieke questien in zoo ruime grens zelden een practisch nut heeft opgeleverd. Maar nu wederom dat politiek moment zoo zeer deze discussie ondersteunt, nu mag hij daaromtrent tot zijn leedwezen het stilzwijgen niet langer bewaren. Hij heeft het betreurd, dat het voorstel zoo zeer op het politiek terrein is gebragt, dat politieke vraagpunten daarin zoo zeer gemengd zijn geworden. Indien echter ook de voorstellers gebruik mogten maken van hun *regt*, om ook *hunne* politieke redenen uiteen te zetten, waarheen zou dit de discussien leiden, vooral op bedenkingen van zoo persoonlijken aard. Hier toch heette het, dat het voorstel het uitvloeisel was van gekrenkte eerzucht; daar weder een middel om zijne wraakzucht bot te vieren; ginds gekrenkte eigenliefde, en wat niet al meer? Wat zou er van deze discussie worden, wanneer hij zich in dezen strijd begaf, die maar al te zeer tot personaliteiten afdaalde. Hij zal zich dan ook niet op dat terrein begeven. Hij betreurt het zeer, dat sommige leden zich in den loop hunner redenen zoo zeer verstout hebben met aan de voorstellers dergelijke gevoelens toe te dichten. Hij vraagt voorts aan die leden, welke den voorstellers en inzonderheid de twee daaronder behoorende oud-Ministers (*Thorbecke* en hij) te gemoet voerden, dat het dezen te doen zou zijn om hunne vroegere positie te herwinnen, — met welk regt die leden hen verdenken van op zoodanige wijze een offer te brengen aan hunne waardigheid? Hij vraagt aan hen, die deze positie niet kennen, met welk regt zij die bewering hebben gedaan, en of het dan wel aannemelijk is, dat het voorstel een stap zij, om die positie te herwinnen? Hij heeft nog om eene andere reden betreurd, dat men eene dergelijke taal heeft gevoerd, omdat het hem is voorgekomen, dat daarbij bleek van een niet onaanzienlijken teruggang in de constitutionnele ontwikkeling. Maar nu men zoo het voorstel heeft afgeschetst als afkomstig van partijmannen, moet hij toch vragen, of het de eerste keer is, dat een finantieel voorstel in de Kamer is gedaan? Het is voorzeker niet de eerste keer, dat zich eene oppositie tegen de finantiële maatregelen der Regering heeft gemanifesteerd. Zij, die, niet in 1853, niet in 1848, maar zich in 1816 en in 1822 hebben verzet tegen de finantiële maatregelen der Regering, — waren dat ook partijmannen? Waren zij het, die van 1830 tot 1840 zich tegen de finantiële maatregelen der Regering hebben verzet, die al hare plannen afkeurden, zoo zelfs dat ze eene be-

grooting afstemden? Waren dat ook Jacobijnen, presidenten eener *république déguisée*? Neen, maar het waren eerlijke mannen, die voor hunne overtuiging durfden uitkomen, en ook de voorstellers doen dit. Neen, het waren mannen, die, van de wapens gebruik makende, die de wet hun gaf, de Regering naar gemoedelijke overtuiging bestreden, even als de voorstellers. Daarom, weg met dat verwijt van partijmannen en van met baatzuchtige oogmerken bezield te zijn. Het geldt hier eene questie van finantiëlen aard, een materieel plan; en daarbij kan alleen de vraag te pas komen, of daartoe de tijd gekomen is, al of niet, of de tijd daar is om eindelijk de Natie van een deel harer lasten te ontheffen? Dit en dit alleen is de questie, waarop het hier aankomt, en als men dan van die questie eene politieke questie wil maken en daarom het voorstel afkeuren, dan vraagt hij, of dit staatkundig gehandeld is? De tijd zal dit moeten leeren.

Hij komt hier als van zelve tot de rede van den Minister van Buitenlandsche Zaken, dien het hem leed doet thans niet in de vergadering tegenwoordig te zien, doch welke omstandigheid hem niet beletten zal die rede te beantwoorden. Die Minister had gewaagd van de noodzakelijkheid eener constitutionnele oppositie, en hij heeft de voorstellers individueel uitgenoodigd eene verklaring af te leggen, wat zij daaronder verstaan. Nu moet spreker zijnerzijds antwoorden, dat, wanneer men onder oppositie in deze Kamer verstaat een stelsel om blindelings zich tegen elken maatregel van de Regering te verzetten, en welke oppositie het steeds te doen ware om het der Regering moeijelijk te maken, — hij dan van die oppositie geen deel uitmaakt. Maar als men er onder verstaat zij, die, onafhankelijk van de Regering, een oordeel uitbrengen over maatregelen van die Regering, en zich de vrijheid voorbehouden, na de Regering te hebben gewaarschuwd, andere maatregelen voor te stellen, die, naar hun inzien, meer geschikt zijn, en wanneer het dan blijkt, dat de Regering, in weerwil dier waarschuwing, van gevoelen blijft verschillen, — wanneer men dan gebruik maakt van den grondwettigen weg, om te doen wat men meent nuttig te zijn in het algemeen belang, dat is dan ja eene oppositie, waarvan hij gaarne deel uitmaakt, maar dan is het die oppositie ook niet te doen om eigenbaat, of om de Regering te belemmeren en zich in hare plaats te stellen. Hij betreurt het eindelijk, dat de politieke kleur, die aan de zaak gegeven is, zoo zeer de gemoederen beneveld heeft. De heer *Groen* had opgemerkt, dat deze questie alle discussie had gedomineerd. Hij betreurt het, dat die politieke questie ook bij zoo vele andere leden op den voorgrond is gesteld, zoodat het gewigt daarvan op de meest materiële aangelegenheden invloed heeft gehad. Hij wil een voorbeeld daarvan bijbrengen. De politieke questie heeft den geest van den heer *Groen* dermate beneveld, dat hij in de memorie van toelichting tot het voorstel gelezen had iets, wat er niet in staat: dat de voorstellers namelijk ook eene afschaffing der belasting op het gemaal zonder equivalent zouden willen. Juist het tegendeel komt daarin voor. Hij moet dus die opvatting toeschrijven aan eene bijzondere vergissing; maar het blijkt daardoor ook, hoe zeer dat lid door de politieke questie was geleid.

Nog eene opmerking, die sprekers persoon betreft. Hij ziet nogtans het nut niet in van dergelijke personele behandeling. Hij ziet niet, wat de algemeene zaak te maken heeft met personele antecedenten. Wat toch zou het baten, indien hij den heer *Groen* tegenvoerde, dat deze nu het Ministerie ondersteunt, waaronder toch de Ministers behooren van Justitie en van R. K. Eeredienst, die ook in 1848 en 1849 tot de Regering behoorden, en die hij toen zoo ernstig en krachtig heeft bestreden. Hij zou dan ook gaarne zich van eene behandeling dier personele questie willen onthouden. Maar er zijn bij deze discussien zoo vele aanvallen en beschuldigingen tegen hem gerigt, dat hij zich moeijelijk onthouden kan daarop eenigzins te antwoorden. Ook bij die personele behandeling heeft de politieke questie, die niets met de zaak gemeens heeft, eenen wonderlijken invloed gehad. Zij toch, die hem de eer aandeden van zoo bijzonder te drukken op zijne vroegere woorden, hebben uit enkele zinsneden hier en daar meenen af te leiden, dat hij een groot bewonderaar zou zijn van het accijns-stelsel, en het vreemde nog daarvan is, dat al die aanhalingen ophielden, wanneer er iets anders stond. Wanneer men alles moest gelooven, wat daaromtrent is gezegd, dan zou hij een blind aanbidder zijn van het accijns-stelsel, dan zou hij daarin niets hebben willen veranderen, en zou hij het te voren als eene misdaad hebben beschouwd, dat daarin eene enkele verandering wierd gebragt. Maar nu moet hij in herinnering brengen den tijd en de omstandigheden, waaronder hij sprak. Hij is echter nooit een verdediger van dat accijns-stelsel geweest. Hij heeft nooit de bezwaren daarvan verzwegen; hij heeft daar nooit een geheim van gemaakt; integendeel hij is nooit een bewonderaar van dat stelsel geweest, en heeft nadrukkelijk op de nadeelen daarvan de aandacht gevestigd. Maar, wat wilde men dan? Moest hij dan aan deze groene tafel, waar hij de belangen der schatkist moest verdedigen, dat stelsel bestrijden? Moest hij dan de les vergeten van den tegenwoordigen Minister van Binnenlandsche Zaken, die, geroepen om *ex tripode* eene veroordeeling uit te spreken van de organieke wetten, zich daartoe niet bevoegd rekende, omdat het wetten geldt, die hij verpligt was uit te voeren? Hij zal dus geen woord meer zeggen ten betooge, dat er in het algemeen geene tegenstrijdigheid bestaat in zijn vroeger gevoelen met nu. Hij mag dan ook nopens dit punt zeggen met een der sprekers, dat er geen erger doove is dan die niet hooren wil; geen erger blinde dan die niet zien wil. Maar nu moet hij toch vragen: is er dan bij dit voorstel eene zoo geheele verandering van grondslagen, van stelsel der belastingen gelegen? Hij weet wel, dat vele leden de grondslagen afkeuren, waarop het voorstel steunt, en dat die aan veel bezwaar kunnen onderhevig zijn; maar dit neemt niet weg, dat het onregtvaardig is te zeggen, dat hij inconsequent heeft gehandeld met niet vroeger in zijne vorige betrekking een dergelijk ontwerp voor te dragen, en in zooverre had de heer *Groen* hem dan ook regt laten wedervaren.

Van al wat hij bij eene vroegere gelegenheid over het accijns-stelsel heeft gezegd, neemt hij nog geen woord terug. Het moge dan waar zijn, dat hij iets anders zou hebben gezegd dan nu, hij blijft nog volhouden, dat met eene afschaffing der accijnsen de mindere stand niet als met een tooverslag is geholpen, noch daardoor een *el dorado* zal zijn geschapen; maar het is eene andere zaak vol te houden, dat door eene ontheffing niets hoegenaamd op de mindere klasse zou worden te weeg gebragt; dat zij daardoor in het geheel niet zou zijn gebaat. Hij heeft bij meer dan eene gelegenheid gewezen op de nadeelen van het accijns-stelsel, vooral bij de nijverheid, ten gevolge der formaliteiten die hare ontwikkeling belemmeren. Hij heeft er meermalen op gewezen, dat door de uitbreiding van het accijns-stelsel al meer en meer de belasting werd verhoogd en de nijverheid werd belemmerd. Eene vijfjarige ondervinding heeft hem daarvan overtuigd. Hij zal daarvan een enkel voorbeeld aanhalen, en wel betrekkelijk het gemaal. Men had er namelijk op gewezen, dat het voor den landbouw een zeer groot voordeel zou opleveren, als zeker nieuw werktuig, tot het malen der granen geschikt, wierd toegepast. Honderde aanvragen werden daartoe gedaan, maar zij moesten alle worden afgewezen, omdat de schatkist die ontwikkeling der nijverheid niet gedoogde. Hij zal, om geen misbruik van de aandacht der Vergadering te maken, daaromtrent in geene meerdere bijzonderheid komen, maar hij heeft slechts een voorbeeld willen bijbrengen nopens de nadeelen van het bestaande accijnsstelsel. Hij is dan ook van die nadeelen steeds volkomen overtuigd geweest. Hij wijst daarbij op het slot zijner rede bij de verdediging der wet tot afschaffing van den accijns op het varkens- en schapenvleesch ten vorigen jare. Hij heeft toen verklaard, dat hij die afschaffing beschouwde als een eersten stap tot eene verandering van het belastingstelsel, en dat men daarin verder moest gaan en niet stilstaan. Hij moest al verder wijzen op het door hem gezegde bij de aanbieding der begrooting voor 1853. Tot in september 1852 was echter eene vermindering van belastingen nooit door hem besproken; maar hij had toen ook de Vertegenwoordigers verzocht dat, indien men kon goedvinden eene verbetering of ook wel eene vermindering van belastingen voor te dragen, men de behandeling daarvan zou uitstellen tot dat het lot der conversie zou bekend zijn. Men had dus geen regt hem voor te stellen als een verdediger van het accijns-stelsel.

Eene andere beschuldiging kwam daarop neder, dat hij vroeger niets gedaan had tot vermindering van den druk der belastingen. Maar ook dit is ongegrond. De vorige Regering had wel degelijk het voornemen, den druk der mindere klasse te verminderen. Straks heeft hij reeds gezegd, dat bij de indiening der begrooting voor 1853 van dat voornemen is gebleken. Eerst wilde zij, dat er beslist zou worden over de voordeelen, die uit de conversie-wet zouden worden verkregen, en dan zou zij spreken over eene vermindering van belasting; dan zou men kunnen zien, of de voordeelen, uit de conversie voort te vloeijen, konden worden gebezigd om de Natie te verligten. Waarom, vroeg men verder, u zoo verzet tegen het voorstel in 1851 tot afschaffing van 1½ opcent op de grondbelasting? Zijn antwoord hierop is zeer eenvoudig. Dat voorstel was een der drie amendementen, destijds op de wet van de middelen voorgesteld. Het eerste amendement betrof deze opheffing van 1½ opcent van de grondbelasting; het tweede behelsde de afschaffing van den accijns op varkens- en schapenvleesch, en het derde stelde voor om de middelen slechts voor zes maanden toe te staan. Die amendementen nu moest de Regering wel bestrijden, omdat toen de schatkist het gemis dier inkomsten niet kon lijden, en dit is thans wèl het geval. Toen had men nog in het vooruitzigt millioenen uitgaven tot herstel van het muntwezen, dit bragt eene groote onzekerheid in de geldmiddelen te weeg, die niemand zal ontkennen, doch welk bezwaar nu is opgeheven. Hij vraagt alzoo of men destijds, met dat bezwaar voor oogen, tot eene vermindering van belastingen kon besluiten; of men dat doen kon, zonder dat men nog weten kon, noch in 1850, noch in 1851, of het dienstjaar baten zou opleveren? Dit laatste is thans wel het geval. In der tijd heeft de vorige Regering dus gemeend niet te kunnen doen, wat de tegenwoordige thans moest kunnen doen. Hij herhaalt echter ook hier, dat de vorige Regering voornemens was eene vermindering van belastingen voor te stellen, als er voldoende resultaten van de conversie zouden worden verkregen. Het grootste voordeel, daarbij te verkrijgen, was eene vermindering van uitgaven ten bedrage van 12 tonnen gouds, als maximum.

En zoo komt spreker thans op de behandeling der cijfers. Uit de memorie van toelichting, behoorende tot het hoofdstuk IX A der begrooting voor 1854, en uit de wet tot amortisatie van schuld is gebleken, dat sedert 20 december 1852 tot schulddelging is besteed eene som van ruim *f* 692,000. Daarbij komt amortisatie van schuld door batige sloten en de vermindering van rente van schuld van het loopende dienstjaar, en eindelijk de vermindering van rente, te verkrijgen uit het fonds voor het Haarlemmermeer. Trekt men dit alles te zamen, dan heeft men eene rentebesparing van ruim 11 a 12 tonnen gouds, en onder die omstandigheden wordt eene vermindering van belastingen allezins gebillijkt, en bestaat er dus thans geene reden meer om niet over te gaan tot volvoering van het plan der vorige Regering in 1852.

II. De spreker gaat alsnu over tot het tweede deel zijner rede: de beschouwing van de vraag in hoe ver de tegenwoordige finantiële toestand des Lands toelaat tot eene vermindering van belastingen over te gaan? Alvorens hij daartoe echter overgaat, moet hij nog vooraf eene algemeene opmerking maken na de rede van den Minister van Finantien.

Hij heeft bij den aanhef dier *philippica* wel verwacht eene vreeselijke verbrijzeling en vermorseling van het voorstel. Eene opmerking was daarbij, dat de voorstellers hadden op den voorgrond gesteld, dat de tegenwoordige Regering geen spaarzaam gebruik zou maken van de geldmiddelen, en dat zij op dien grond tegen de begrooting zouden hebben gestemd; dit is niet juist. Maar de twijfel omtrent een spaarzaam beheer is gelegen in sommige berekeningen en overgelegde bescheiden. Maar, vroeg men verder, hebt gij er dan niet op gelet, dat er meerdere uitgaven zullen noodzakelijk zijn, en op die vaderlandsche ontboezeming van sommige leden omtrent de noodzakelijkheid van meerdere uitgaven op Java? O ja, de voorstellers hebben daar wel degelijk op gelet; maar zij hebben ook gelet op zeker stuk, dat afkomstig is van de maartsche buijen; een stuk, afkomstig van de voormalige en ook tegenwoordige Ministers van Justitie en R. K. Eeredienst, van den oud-Minister van Binnenlandsche Zaken, thans lid der Kamer (den heer *de Kempenaer*), en van den spreker toen Minister van Finantien, en hij verwacht van hen, dat zij dit stuk ook niet zullen loochenen. Dat stuk was het verslag van den 13 november 1848 van het toenmalig Ministerie aan den Koning. Dat stuk is tot zijn leedwezen bij de discussie over de begrooting uit het oog verloren. Door een der leden is er reeds de aandacht op gevestigd, dat steeds vroeger bij de behandeling der begrooting het woord *bezuiniging* aan de orde van den dag was, terwijl men bij deze begrooting weder meer er op uit is de uitgaven te vermeerderen. Die vermeerdering is dan ook zigtbaar bij de hoofdstukken voor Buitenlandsche Zaken, voor Oorlog en voor Marine. De voorstellers nu zijn het geheel eens met de Ministers, die het verslag van 1848 hadden aangeboden. Daaruit zullen wel geene groote bezuinigingen voortvloeijen; maar toch moet men de les van een matig beheer niet uit het oog verliezen, en de toepassing dier leer komt vele leden gansch niet gunstig voor. Hij nu is die leer wèl toegedaan, en dan moet men het niet euvel duiden dat hij, ziende de noodzakelijkheid van uitgaven aan den eenen kant, om aan den anderen kant vermindering voor te dragen, wijst op de mogelijkheid daarvan met het verslag van 1848 in de hand; als hij er onderanderen op wijst, dat er geene reden bestaat om ons leger, waarvoor hij de grootste achting heeft en waarvan hij in 1830 en 1831 heeft deel uitgemaakt, op den tegenwoordigen uitgebreiden en kostbaren voet te laten.

Zoo lang hij dan ziet, dat men nog iets uitgeeft wat niet noodig is, zoo lang zal men hem ongeneigd vinden zijne stem aan het doen van meerdere uitgaven te geven. Hij moet daarom ernstig waarschuwen tegen die zucht tot meerdere uitgaven, maar tegen die klagt heeft men de noodzakelijkheid van meerdere uitgaven overgesteld op bepaalde onderwerpen, en heeft men daarbij gewezen op spoorwegen, op de publieke werken, op de droogmaking van het Haarlemmermeer enz. Maar die uitgaven komen ook in de memorie van toelichting voor. Hij betwijfelt echter, of daarbij door de verschillende administratien daarin en ook in andere onderwerpen betrokken wel die spaarzaamheid betracht wordt, als noodig is, maar wat inzonderheid de publieke werken betreft, hoe nuttig ook geloofd hij niet dat de uitgaven daarvoor zoo dringend noodzakelijk zijn, en meent hij, dat het daarbij meermalen locale belangen geldt, waaraan subsidie wordt toegekend. Laten de finantiële omstandigheden dit toe, hij heeft er niets tegen, want ook het algemeen belang kan er mede gebaat zijn; maar worden er buitengewone uitgaven toe gevorderd, dan heeft hij daartegen bezwaar. Men heeft ook nog gewezen op een aantal meerdere uitgaven, die in onze kolonien zouden noodzakelijk zijn. De voorstellers hebben in de memorie van toelichting wel op die meerdere uitgaven gelet, maar zij hebben er ook tegenovergesteld belangrijke meerdere inkomsten uit Indië te verkrijgen. Hij heeft dit hooren wederleggen door het betoog, dat de meerdere uitgaven worden veroorzaakt door het benoemen van meerdere ambtenaren. Hij gelooft echter niet, dat die bewering ernstig gemeend is. Hij spreekt althans op het gezag van een man, die jaren lang aan het hoofd van het bestuur in Indië geweest is. Wat overigens de politieke gesteldheid buiten 's Lands betreft, die men mede als een bezwaar tegen het voorstel heeft in het midden gebragt, meent hij, dat dit punt op dit oogenblik moeijelijk kan worden ter sprake gebragt. Hij gelooft toch, dat men het overal tamelijk eens is, dat men daaromtrent volkomen kan gerust zijn. Voor het overige, als men zich op het veld der hypotheses wil wagen als in de discussien geschied is, dan zal er wel nooit tot eenige vermindering van lasten kunnen worden overgegaan.

De spreker toont daarop aan, dat de berekeningen, in de memorien van toelichting en van beantwoording voorkomende, juist waren en dat de wederlegging daarvan ongegrond was. Hij licht die berekeningen nader toe en wijst het standpunt aan, waarvan men bij het opmaken derzelve is uitgegaan. Hij trekt daaruit het bewijs, dat de berekeningen, waarop het voorstel steunt, niet overdreven zijn gesteld en men dus op goede gronden mag verwachten, dat er geene misrekening zal plaats hebben. Wat onderanderen aangaat de wisselvalligheid der koloniale bijdragen, merkt hij aan, dat de heer *Rochussen* een krachtig bondgenoot voor de voorstellers geweest is. Dat lid rangschikte zich niet onder de zwartgalligen, maar meende dat men het rentebedrag voor de O. I. schuld uit de koloniale hulpbronnen moest trekken, terwijl het overige moest dienen voor amortisatie, voor den aanleg van publieke werken en tot afschaffing van belastingen. Met een gering verschil komt het gedane voorstel op hetzelfde neder. Ten opzigte van berekeningen, in 1851 door hem gemaakt, wijst hij wederom op het verschil van omstandigheden tusschen 1851 en 1853. In 1851 bestonden er verschillende bezwaren die nog te boven moesten gekomen worden. Zoo had men steeds de schatkistbiljetten noodig, waarvoor renten moesten betaald worden. Wat toen door den Minister van Finantien gezegd is, was volkomen juist en gegrond, maar heeft thans de toepassing verloren. Door een lid uit Friesland, den heer *Dirks*, was uitgerekend, dat er nog geen behoorlijk equivalent door besparing van rente verkregen was, om tot de afschaffing van eene belasting te kunnen overgaan. Hij geeft het hem volkomen toe, dat er wel een verschil van *f* 50,000 zal bestaan, maar daarin ziet hij geen overwegend bezwaar tegen het gedane voorstel. Naar de berekening van den spreker kan bij eene goede aanwending van beschikbare kapitalen op 1 februarij 1854 de besparing van rente tot 11 tonnen gouds geklommen zijn, waarbij men voegen moet 4 ton voor bespaarde renten ten gevolge der uitgifte van de nieuwe muntbiljetten. Daarbij moet gevoegd worden de opbrengst van den verkoop der gronden van het Haarlemmermeer. Hij gelooft dat er dan een gering verschil tusschen dat bedrag en de 16 ton van het voorstel bestaan zal. Hij geeft de gerustsellende verzekering, dat de schatkist niet noodig zal hebben hare toevlugt tot het waarborgfonds voor het Haarlemmermeer te nemen. Hij grondt die zekerheid daarop, dat het grootste deel van de saldo's der Nederlandsche Bank, die op 1 december jl. 30 millioen beliep, een eigendom is van den Staat. Hij refereert zich overigens geheel tot de juiste aanmerkingen van den heer *Thorbecke*,

dat we gerust den weg, door Engeland ingeslagen, kunnen en moeten volgen. Met gerustheid omhelst hij het stelsel van den Engelschen minister *Robert Peel*, die niet aarzelde het stelsel te omhelzen, dat de afschaffing van lasten niet altijd vermindering van inkomsten voor den Staat ten gevolge heeft.

III. Wat nu de bedenkingen tegen het voorstel zelf aangaat, geeft hij te kennen, dat de accijnsen op het gemaal, het geslagt, de brandstoffen, het zout en de zeep bij hem op gelijke lijn staan. Hij zou wenschen dat ze alle konden worden afgeschaft. Bij hem is de eenige vraag, aan welke accijns in dat opzigt de voorkeur moet worden gegeven? Het is eene questie van opportuniteit, afhankelijk van het bedrag der opbrengst en van de omstandigheden. En nu beweert hij, dat op dit oogenblik de opportuniteit medebrengt, den accijns op het geslagt af te schaffen. Het is zijne overtuiging, dat het verwijt, dat de wetenschap tegenwoordig die en andere belastingen in een ongunstig daglicht stelde, ongegrond is. Integendeel, vele staathuishoudkundigen zijn voorstanders van het bestaande stelsel, en zij die het afkeuren wenschen zeker niet, dat het met éénen slag worde afgeschaft. Gedurende deze discussien heeft men opgemerkt, dat het voorstel een overgang was tot invoering eener belasting op de inkomsten, waarvoor men hier te Lande vrees koestert. Hij herinnert, dat hij als Minister een voorstel deswege heeft gedaan, dat toen de goedkeuring der Kamer niet heeft mogen wegdragen. Hij renieert dat werk niet. Hij gelooft dat eene inkomsten-belasting noodzakelijk is, doch hij gelooft tevens, dat er nog eenige tijd zal verloopen, vóór dat die verbetering in ons belastingstelsel zal kunnen gebragt worden. Als eenmaal zoodanige belasting hier te Lande moet worden ingevoerd, dan hoopt hij dat er een genius over het Vaderland zal waken, om het voor zulke utopien te vrijwaren, als hij gedurende deze discussie gehoord heeft, dat namelijk zoodanige belasting tot 10 millioen zou moeten worden opgevoerd.

Hij betoogt dat de afschaffing van den accijns op het gemaal niet is voorgesteld, omdat dit aanzienlijk bedrag zonder equivalent niet kan worden gemist. Het voorstel, om alleen den accijns op de rogge te doen vervallen, kan, naar zijne overtuiging, alleen uitgaan van eenen Minister, die het belastingstelsel in de hartader wil aantasten. Schaft men den rogge-accijns af, dan zal de surveillance van dien op de tarwe eene onmogelijkheid worden en dan moet men tot de afschaffing van den geheelen accijns komen. Hij herinnert daarbij, dat de afschaffing van den rogge-accijns in 1847 door den toenmaligen Minister van Finantien werd voorgesteld; dat men in 1848 op dat zelfde aanbeeld heeft geslagen, maar dat het uit de memorie van toelichting van het ontwerp van 1847 duidelijk blijkt, dat de toenmalige Minister mede de overtuiging had, dat, sloeg men de hand aan den accijns op het gemaal, men dan van zelf verder moest gaan. Ook twijfelt hij er aan, of de afschaffing van den accijns op de rogge zoodanig voordeel zou aanbieden, als hij van het tegenwoordig voorstel verwacht. Hij beroept zich daarbij op de uitmuntende redevoering, in 1847 door den heer *Faber van Riemsdijk* gehouden, die het ijdele aantoonde der voorspiegeling, dat daardoor groot voordeel voor de minvermogenden zou worden verkregen. Hij wederlegt verder de gegrondheid van de gevolgtrekkingen die de heer *van Nispen* heeft afgeleid uit de staten van de opbrengst over de zes eerste maanden van dit jaar in een aantal gemeenten. Bij de beoordeeling dier opgaven moet het niet uit het oog worden verloren, dat het grootste deel van den accijns op het geslagt gedurende de laatste zes maanden van het jaar wordt opgebragt. Hij beroemt zich er op, dat gedurende het bestaan van het vorige Ministerie eene groote onregtvaardigheid, die er bij de heffing van het geslagt plaats vond, heeft opgehouden. Hij beschouwt het patentregt als eene belasting op het inkomen der nijverheid. Hij ontkent niet, dat het de nijverheid drukt, dat het mogelijk voor verbetering vatbaar is, maar hij gelooft toch niet, dat het eene der belastingen is, die in de eerste plaats moet worden afgeschaft. Hij kan niet toestemmen, dat de grondslagen van de personele belastingen, voor zoo veel de dienstboden aangaat, nadeeligen invloed op de zedelijkheid zouden uitoefenen, hetgeen hij door het aanhalen van cijfers staaft.

Wat het voorstel zelf betreft, wederlegt hij de bewering, dat het niet zou baten en dat de prijzen van het vee toch zouden rijzen. Hij toont aan, dat, zoo de accijns wordt afgeschaft, de prijzen zullen dalen; dat er dan nog meer vleesch zal worden gegeten en dat daardoor het doel van het voorstel zal worden bereikt. De eigen tabellen der Regering bewijzen het, dat, wanneer de prijzen rijzen, er hier te Lande minder vleesch gebruikt wordt. Hij gelooft dat dezelfde wetten nopens productie en consumtie in Engeland en hier te Lande regeren. Rijzen de prijzen in Engeland, dan vermindert de productie. En zoo ook omgekeerd. Dat zal evenzeer hier het geval zijn. Hij doet daarbij uitkomen, dat men te zeer uit het oog heeft verloren, dat niet alleen de afschaffing van den accijns wordt voorgesteld, maar dat men ook voordraagt den invoer van vleesch van het buitenland geheel vrij te stellen. Mogten werkelijk verschillende soorten van vleesch naar herwaarts worden vervoerd, dan zal dit noodwendig van grooten invloed op den prijs van het vleesch hier te Lande zijn. Zoo de beweringen der tegenstanders gegrond mogten zijn, men verhooge dan de belasting; dan zal de prijs volgens hen dalen. De spreker zegt, dat de voorstellers zeer wel weten, dat het voorstel de kwalen van de menschheid niet zal wegnemen. Zij wenschen daaraan te gemoet te komen, iets te doen voor den burgerstand, voor de middenklasse, die daaraan werkelijk behoefte heeft. En verwijt men hun nu met kwistige hand, dat zij den volksgeest najagen, zonder dat hun voorstel baten zal, dan antwoordt hij, dat zij, die den rogge-accijns willen afschaffen, dan ook de volksgunst najagen en dat ook deze weten, dat, hoe wenschelijk die afschaffing ook moge zijn, zij op den prijs der levensmiddelen voor de minvermogenden weinig zal afdoen. Voorts gelooft hij, dat de behoeftige klassen wel degelijk door den maatregel meer en goedkooper vleesch zullen kunnen verkrijgen, omdat, naar mate de meervermogenden meer vleesch gebruiken, de zoogenaamde afval voor de minvermogenden zal vermeerderen. Zoo men meer slagtvee mogt uitvoeren dan tot nu toe het geval was, dan zal daaruit wel degelijk een zeer groot voordeel voor de behoeftige klasse ontstaan. Zoo het eene waarheid ware, dat de accijns door den meervermogende en door den rijke alleen betaald wordt, die toch tegen elken prijs vleesch koopen, dan zou eene krachtige verhooging van den accijns wenschelijk zijn. De spreker blijft volhouden, dat de accijns werkt als eene premie op den uitvoer. Immers het transport kost slechts *f* 12 a *f* 15, terwijl de inlander *f* 30 aan accijns moet betalen. De vleeschhouwer kan den prijs niet naar willekeur vaststellen. De uitvoer wordt boven den invoer bevoordeeld. Hij toont ook aan de juistheid der berekening omtrent de vermindering, die de afschaffing van den accijns zal ten gevolge hebben. Hij heeft zijne berekeningen geput uit goede bronnen. Hij heeft juist de marktprijzen van de hoofdsteden der beide Rijken genomen. Nog dezer dagen heeft hij bij twee voorname handelshuizen in Amsterdam en Rotterdam inlichtingen deswege doen inwinnen, die de juistheid zijner berekeningen hebben aangetoond en waarvan de slotsom is, dat de halprijzen te Londen oneindig goedkooper zijn dan te Amsterdam of te 's Gravenhage en dat het bedrag van den accijns wel degelijk een nadeeligen invloed op den verkoopprijs uitoefent.

Wat het tonnegeld aangaat, de Minister van Finantien heeft daaromtrent berekeningen medegedeeld, naar aanleiding van consulaire berigten of andere officiële stukken. Hij oppert den twijfel of die berekeningen wel juist zijn. Immers in 1851 is het vraagstuk bij het onderzoek der scheepvaartwetgeving behandeld. Ook toen zijn er opgaven gevraagd, waarop hij zijne berekening heeft doen steunen. Daarbij komt, dat het hem is toegeschenen, dat inderdaad de accuratesse van de gedane opgaven valt te betwijfelen. Men heeft dat tonnegeld de locomotief van het voorstel genoemd. Hij vraagt, of die vergelijking wel de juiste is, en of niet welligt het tegenovergestelde het geval is? Hij herinnert, dat hij vroeger een voorstel nopens deze zaak gedaan heeft, dat hij zich later verpligt zag in te trekken.

Ten slotte zegt hij, dat het beginsel der voorstellers is, dat op de accijnsen op de eerste levensbehoeften, op het voorbeeld van Engeland, moet worden teruggekomen. Het is zijne overtuiging, dat men door den stroom des tijds, door den grondtoon der eeuw daartoe geleid wordt. Het is zijn doel, om op gematigde, maar standvastige wijze op dien weg vooruit te gaan. Hij hoopt noch ter regter- noch ter linkerzijde van dien weg af te wijken. Hij hoopt, dat hij zich door geene verkeerde voorstellingen zal laten begoochelen en wenscht dat doel steeds voor oogen te houden. Welk lot ook aan het voorstel beschoren zij, komt het hem voor dat het niet formeel is tegengesproken, dat de finantien van den Staat eene afschaffing van belastingen gedoogen. Mogelijk ligt het aan hem, maar het is hem toegeschenen, dat de verklaringen van de Ministers van Finantien en van Buitenlandsche Zaken niet zoo eensluidend waren. De eerste heeft geen uitzigt op veranderingen in de belastingen gegeven. Hij houdt zich aan den straal, dien hij in de rede des Ministers van Buitenl. Zaken gemeend heeft te ontwaren. Als die hoop mogt worden verwezenlijkt, dan zullen de voorstellers zich verheugen dat de poging, hetzij dan door de oppositie gedaan, maar zeer zeker niet door eene stelselmatige oppositie, een gewenscht gevolg zal hebben opgeleverd.

De Minister van Justitie beantwoordt den spreker en beveelt op nieuw, uit verschillenden hoofde, voorzigtigheid aan, ten einde de pas herstelde finantien niet op nieuw in ongunstigen toestand te brengen.

De heer *van Bosse* repliceert daarop, waarna eene woordenwisseling tusschen den Minister van Finantien en de heeren *van Bosse* en *Hugenholtz* over de berekening van het tonnegeld ontstaat.

Ten bij 11 ure wordt de zitting gesloten, zullende morgen ten 12 ure de beraadslagingen over het voorstel worden voortgezet, daar de Ministers in den voormiddag bij de algemeene beraadslagingen over de Staatsbegrooting in de Eerste Kamer moeten tegenwoordig zijn.

's GRAVENHAGE den 21 december.

Z. M. de Koning is gisteren namiddag van het Loo in de residentie teruggekeerd.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van woensdag* 21 *december*.

In deze zitting zijn eerstelijk na discussie met algemeene stemmen aangenomen de ontwerpen van wet 1°, tot amortisatie en aflossing van schuld, en 2°, tot bevordering van den aanvoer van granen en andere levensmiddelen.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen gehouden over de Staatsbegrooting voor 1854. Vervolgens zijn de hoofdstukken I, II, III en IV dier begrooting allen met algemeene stemmen aangenomen. De voortzetting der beraadslagingen wordt daarna bepaald op morgen ochtend ten elf ure, wanneer hoofdstuk V aan de orde is.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag* 21 *december*.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het voorstel der negen leden.

De heeren *de Man*, *Reinders*, *Hugenholtz* en *van Hoëvell*, allen medevoorstellers, voeren in het breede het woord tot verdediging van het voorstel. Laatstgenoemde zal zijne rede in de heden avond te houden avondzitting vervolgen.

In den loop der zitting heeft de commissie voor de petitien verslag uitgebragt op een aantal petitien betrekkelijk het aanhangige voorstel. — Verzending ter griffie.

ROTTERDAM den 21 december.

Heden had alhier door eene commissie van deskundigen, daartoe uitgenoodigd door het hoofdbestuur der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, de beoordeeling plaats van het ingezonden vlas, op den 19 dezer, naar aanleiding van het bepaalde bij het programma voor de tentoonstelling dier Maatschappij 1853, ter mededinging naar de prijzen uitgeloofd door heeren vlashandelaren, leden der afdeeling Rotterdam, Schiedam en omstreken. Het is te bejammeren, dat, niettegenstaande de aanzienlijke uitgeloofde prijzen, de inzending van vlas zoo gering geweest is, dat bij gemis aan mededinging onderscheidene prijzen niet mogten worden toegewezen, terwijl er in het geheel geen hennep is ingezonden. Voor n.° 34 van het programma *Vlas op 't Veld geroot* is de zilveren medaille der Maatschappij, of *f* 20 naar keuze van den inzender, toegekend aan den heer *Jan Salomeë Jr.*, te Groede, op het eiland Cazand, provincie Zeeland. Op n.° 36, *Verbetering in den Vlasbouw*, is een loffelijk getuigschrift, benevens *f* 25, tot aanmoediging en tegemoetkoming voor gemaakte kosten, toegekend aan de heeren *de Cock*, *Hop* en *van Wijngaerdt*, te Rotterdam. De ingezondene monsters en de daarbij behoorende beschrijving van de behandeling blijven nog voor de heeren vlashandelaren ter bezigtiging tot het einde der volgende week op een der zolders van de heeren *Jan van Wageninge & Zoon*, aan de Zalmhaven. Die heeren hebben zich bereid verklaard om den toegang te verleenen aan diegenen, die zich zullen aanmelden. Volgens de bepaling van het programma zal het ingezonden vlas op de algemeene tentoonstelling van landbouw in 1854 in het openbaar ten toon gesteld worden.

— De stand des thermometers van *Fahrenheit* was hier heden als volgt: des morgens ten 8 ure 29, des middags ten 12 ure 31 en des avonds ten 6 ure insgelijks 31 graden.

— Door schipper *Cordia*, voerende de loodsboot n.° 8, gisteren morgen te Hellevoetsluis binnengekomen, is een loods afgegeven aan Zr. Ms. stoomschip HEKLA, kommandant luit. ter zee 1ste kl. *P. van Woelderen*, van Batavia, laatst van de Kaap de Goede Hoop, binnen verwacht wordende.

— Ll. zondag heeft eene commissie van drie studenten aan den heer *Gevers van Endegeest*, curator der Leydsche hoogeschool, een adres van de Leydsche studenten overhandigd, waarbij de curatoren worden uitgenoodigd gevolg te geven aan het door den heer *Gevers* in de Tweede Kamer gedane beroep op de deelneming van bijzondere personen tot de oprigting van een sterrekundig observatorium aldaar. Bij de openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer over de begrooting van het departement van binnenlandsche zaken heeft namelijk de heer *Gevers van Endegeest* den wensch geuit, dat, naardien de Regering niet genegen scheen te zijn de niet onbelangrijke sommen voor een observatorium te Leyden af te staan, door eene inschrijving eenige gelden zouden worden bijeengebragt, opdat de Regering in staat zou zijn het ontbrekende aan te vullen. — De commissie had in last namens de studenten mede te deelen, dat uit de algemeene kas van het studenten-korps eene som van *f* 500 was afgezonderd als eene eerste bijdrage voor het op te rigten observatorium, en dat er buitendien besloten was aan ieder student in het bijzonder door eene inteekenlijst de gelegenheid te geven van zijne persoonlijke deelneming te doen blijken.

— Gisteren is te Leyden tot doctor in de verloskunde gepromoveerd de heer *L. H. van Bochove*, med. doctor te Nieuwerkerk op den IJssel.

— Gisteren werd de termijn van dupliek in de zaak van de stad Leyden tegen den Staat der Nederlanden voor de eerste kamer der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam door mr. *Faber van Riemsdijk*, lands-advocaat, voorgedragen. De conclusie van den officier van justitie is bepaald op dingsdag den 29 januarij e. k.

— Ook te Amsterdam heeft de cholera opgehouden epidemisch te heerschen; slechts enkele gevallen van die ziekte komen nog voor. Dien ten gevolge hebben Burgemeester en Wethouders dier stad de maatregelen, voorgescheven bij het verschijnen der ziekte, opgeheven.

— Het Fransche oorlogstoomschip *le Corse*, kommandant *M. J. Dishmont Maurice*, ll. zondag op eenen kruistogt van Calais in het Nieuwe Diep binnengekomen, is gisteren naar Frankrijk teruggekeerd.

— Door den Breeden Kerkeraad der Nederduitsch Hervormde gemeente te Utrecht is, uit het bevorens gemelde drietal, gisteren tot herder en leeraar beroepen ds. *N. Beets*, theol. doct. en predikant te Heemstede.

— Uit Roosendaal schrijft men reeds lang het denkbeeld gekoesterd te hebben, dat de ijzeren weg van Antwerpen op Rotterdam met Nieuwejaar tot daar in gereedheid zoude zijn, doch met allen grond vreest men, dat een groot gedeelte van de aanstaande lente zal verloopen, alvorens men zich van genoemden weg zal kunnen bedienen. Het stationsgebouw is zijne voltooijing nabij en heeft een fraai uiterlijk. Voor het overige is de bedding van Antwerpen tot Roosendaal nog niet genoegzaam voorzien van zand, terwijl rails, balken en andere benoodigde zaken in menigte zijn aangebragt.

— Dezer dagen is in de omstreken van Roosendaal door een jager een volwassen arend gevangen, welke in de struiken verward was en een haas in de klaauwen had.

— De waterhoogte te Arnhem was den 20 dezer 0 el 3 palm 7 duim.

Volgens de officiële opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, bleef den 18 dezer de overvaart voor rijtuigen en vee te Grave gestremd; den volgenden morgen is aldaar eene kar over het ijs gebragt, terwijl eene tweede geladen er naauwelijks op zijnde er door is gezakt, echter zonder ongelukken te veroorzaken; de veerlieden waren steeds bezig om eene vaart te maken ten einde met de halve pont te kunnen overzetten. Te Nijmegen was den 18 dezer veel drijfijs en matige stroom. Te Arnhem was het ijs den 19 dezer vast. Te Gorinchem ging den 17 dezer de passage op Sleeuwijk met de schietschouw en was hoogst moeijelijk. Te Dordrecht was den 17 dezer de staat der rivieren nog dezelfde; de passage geschiedde met roeibooten door de open vakken. Aan het Katerveer was den 18 dezer geene verandering in de ijsbezetting.

— Zr. Ms. transportschip MERWEDE, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *M. C. van Vreeland*, is den 14 november ll. van Batavia en Suriname te Curaçao aangekomen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 21 December.

OVERLEDEN: M. van Drongelen, jd., 7 m. — W. Marton, vrouw van W. van Duyn, 70 j. — M. Krijtman, wed. van L. de Mey, 83 j. — A. Gerlof, man van P. Smeets, 32 j. — J. G. van Bergem, z., 6 m. — G. van Wijk, vrouw van C. Wijnand Rijnbende, 28 j. — C. P. Bolk, z., 2 j. — A. C. Koppers, z., 3 j. — W. Bode van Bylert, man van W. Hansio, 36 j. — J. G. C. Abendroth, man van S. M. de Vos, 70. — C. Willemse, weduwen. van J. Ulleman, 69 j.

BEVALLEN: G. Willems, geb. Jongejan, z. — A. van Ingen, geb. Roozenboom, z. — L. Ouwejan, geb. van Hog, z. — J. Dammers, geb. Tas, z. — M. Staalman, geb. Visser, d. — M. C. Fafié, geb. Leening, z. — J. R. C. van Andel, geb. van der Heyden, d.

GEHUWD: W. Velthuizen, jm., met A. M. van den Hove, jd. — J. C. van Beekhuyzen, weduwen., met A. Jonker, wed. J. S. Schleuszinger. — J. W. Bourguignon, jm., met W. C. Ernst, jd. — D. van den Berg, jm., met A. van Dijk, jd. — J. J. van der Kwast, jm., met J. Smits, jd. — D. Goudswaard, jm., met H. F. Groenings, jd.

222ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

1ste Klasse, 3de Lijst. N.° 14970, 9847 en 3875, ieder *f* 1000; N.° 3098, 3845, 11711 en 12611, ieder *f* 400; N.° 1090, 7819, 17366, 19176 en 19329, ieder *f* 200; N.° 715, 8311, 11151, 11529, 12957 en 14558, ieder *f* 100.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN *het Notarishuis* TE ROTTERDAM,
Woensdag den 21 *December* 1853.

Het *Huis*, *Pakhuis* en *Erve*, aan de Zuidblaak, wijk 2, n.° 16. In trekgeld *f* 11050, daarboven *f* 500, verkocht.

Het *Pand*, bestaande in Twee *Winkelhuizen*, *Bovenwoningen*, *Pakhuis* en *Erve* (waarin een Smids-Winkel), in de Westewagenstraat, op den hoek van de Trouwsteeg, wijk 5, n.s 510 en 511. Om *f* 8100 verkocht.

N.° 1. Het *Heerenhuis, enz.* en *Erve*, aan de zuidzijde van de Kruiskade, op den westhoek van de Nadorstlaan, wijk 15, n.° 72.

N.° 2. Het stuk *Tuingrond*, een gedeelte van N.° 1, als voren.

N.° 3. Het stuk *Tuingrond*, mede een gedeelte van N.° 1, in de Tuinderslaan, ten zuiden N.s 1 en 2.

Gecombineerd om *f* 10845 verkocht.

Het *Pand*, bestaande in Vier *Pakhuizen*, *Zolders*, *Open Plaats* en *Erven*, aan de Vest, tusschen de Delftsche- en gewezen Binnenwegsche Poorten, wijk 6, n.° 440. In trekgeld *f* 4100.

Het *Huis*, *Tuin* en *Erve*, op den Schiedamschen Singel, wijk 15, n.° 629. In trekgeld *f* 4225.

Zeetijdingen.

HELLEVOETSLUIS den 21 dezer. Gisteren namiddag uit zee *Maria Adriana*, C. Ouwehand, van New-York; is met adsistentie in het Kanaal gebragt. De stroom drijft met ijs; de wind N. O.

BRIELLE den 21 dezer. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. Heden voor posttijd naar zee *Earl of Auckland* (st.), W. Wintle, naar Londen; de wind O. N. O. — De Maas vol drijfijs.

MAASSLUIS den 21 dezer. Heden morgen zeilde *Dankbaarheid*, L. van der Weyden, naar Gibraltar, met behulp vau twee ijssloepen; de wind O. N. O. — De stroom drijft met ijs.

TEXEL den 21 dezer. Uit zee *Magnet* (st.) en *Lion* (st.) van Londen, en *Enigheten*, Högman, van Stockholm.

VLIE den 18 dezer. Uit zee gisteren *Mina*, T. W. de Jong, van Cuxhaven, als bijlegger (vertrokken naar Terschelling); heden niets. Vertrokken gisteren en heden niets.

VLISSINGEN den 19 dezer. De Nederlandsche schoener *Backenhagen*, kapit. J. Hakker, van Salonica naar Antwerpen, is alhier de marine-haven binnengeloopen, daar de zeeschepen wegens ijsgang de rivier niet meer kunnen opwerken. Heden morgen zijn echter nog twee stoombooten van hier naar Antwerpen opgevaren.

Aangekomen:

Te MONTE-VIDEO 18 october *Abeona*, Klein, van Hamburg. Te TRIEST 14 dezer *Gesina Wilhelmina*, Dokman, en *Regard*, Grange, beiden van Amsterdam. Te ST. UBES 8 *Ariel*, Kahrs, en te VIGOS 5 *Rita*, de Lopategui, beiden van Rotterdam. Te OPORTO 5 *Johanna Maria*, Schummelketel, v. Amsterdam. Op de Rivier van NANTES 17 *Afina Alberdina*, Nagel, van Dantzig.

Vertrokken:

Van CURAÇAO 9 november *Antilope*, Gnodde, naar Amsterdam. Van TRIEST 13 dezer *Tjallinga Aurelia*, Fekkes, n. Zante. Van CADIX 6 *Rembrandt*, Jansen, naar Antwerpen. Van BORDEAUX 16 *Eté*, Radenack, naar Rotterdam.

Volgens brief van kapitein P. Dekker, voerende het schip *Vijf Gebroeders*, dd. PORT PHILIP 23 september, had hij den 16 julij bevorens, op 38 gr. ZB. en 48 gr. OL., een hevigen storm doorgestaan, waardoor de kajuitspoort weggerukt werd, de stuurman en scheepsdoctor over boord sloegen, en veel water in het schip kwam.

Volgens brief van kapitein K. Teylaar, voerende het barkschip *Urania*, dd. MELBOURNE 24 september, zou hij binnen weinige dagen de terugreis naar Java aannemen; aan boord was alles wel.

STRAAT SUNDA doorgezeild: Den 18 october *de Phoenix*, P. J. Kasse, van Hartlepool naar Singapore.

UITGEKLAARD: Van SURINAME 16 november *Juno*, de Lang, en van BALTIMORE 1 dezer *Admiral*, Wieting, beiden n. Amsterdam.

Het Belgisch galjootschip *Daniel*, 27 dagen reis hebbende van St. Jago de Cuba naar Antwerpen, is den 4 dezer zwaar lek en met verlies van het roer te CHARLESTON binnengeloopen, hebbende den 27 november op het rif van Florida gestooten; de kapitein heeft om vlot te komen meer dan 200 zakken koffij over boord moeten werpen.

DARDANELLEN 22 november. De Nederlandsche schoener *Christina*, kapit. Berghuis, met eene lading suiker en andere koopmanschappen van Londen naar Konstantinopel en Galatz bestemd, is zwaar lek, met verlies van een anker en ketting, te Gallipoli binnengeloopen, hebbende bij het eiland Coutell, in de zee van Marmara, op eene klip gestooten. Dit schip, hetwelk zwaar beschadigd is, lost de lading.

BERGEN 3 dezer. De schepen *Catharina*, kapit. Drok, *Johanna Elisa*, kapit. Wilts, en *Soeblomsten*, kapit. Holm, alle drie van hier naar Amsterdam, zijn in eene naburige haven binnengeloopen.

Het schip *Dania*, kapit. Egholm, van Harlingen naar Aarhuus, is den 14 dezer te FREDRIKSHAVN binnengeloopen.

MANDAL 2 dezer. Bij Traegdefiord gestrand het Nederlandsch kofschip *Jonge Hendrik*, kapit. G. K. Mulder, met hout v. Dantzig naar Nantes bestemd.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 19 december:

Te LONDEN aangekomen 19 dezer *Highlander*, Bristow, van Rotterdam; — uitgeklaard 17 *Walvisch*, Schut, naar Adelaide. Te SHIELDS 17 *Fortuna*, Mannekus, van Vlaardingen. Te GRANGEMOUTH 15 *Vulcan*, Gowan, van Rotterdam. Van NEWCASTLE uitgeklaard 17 *Goede Verwachting*, Franken, naar Saramacca.

Het schip *Queen Bee*, kapit. Cowell, v. Bahia n. Amsterdam, is den 18 dezer te PLYMOUTH binnengeloopen.

Het schip *Broedertrouw*, kapit. Hordijk, van Cardiff n. Singapore, te BRISTOL binnen, heeft na volbragte reparatie den 17 dezer de reis voortgezet.

Te SCILLY 14 dezer *Vriendschap*, Boer, en *Dina Immechina*, de Jongh, beiden van Jersey naar Cardiff; 16 *Waakzaamheid*, Lovius, van Amsterdam naar Belfast. — Te PLYMOUTH ... dezer *Albert*, Bok, van Paraïba naar Rotterdam, met schade aan het roer en verlies van zeilen. — Bij WIGHT 18 dezer *Antoinetta Maria*, Hueser, v. Londen naar Melbourne. — Te PORTSMOUTH 18 dezer *Anke Berg*, Wieringa, en *Twee Gebroeders*, Berg, beiden van Liverpool naar Rotterdam. — Bij DOUVRES 17 dezer *Rensina*, Prak, v. Newport naar Leer; 18 *Potsdam*, Wolff, van Hamburg naar Batavia. — Te DOUVRES 17 dezer *Mercurius*, Halin, van Liverpool naar Rotterdam.

Van FALMOUTH vertrokken 17 dezer *Jacob van Cleeff*, Rozema, (van Monte-Video) naar Liverpool. — Van PLYMOUTH 17 *Karel August*, Bouten, (van Cuba) naar Hamburg. — Van TORBAY 17 *Zwaantina Hendrika*, de Boer, (van Rouaan) naar Liverpool. — Van DEAL 18 *Euterpe*, Kuipers, (van Londen) naar Melbourne.

Het schip *Emma*, kapit. Hellmers, van Baltimore naar Amsterdam, was den 17 dezer op de hoogte van ST. ALBANS.

Cargalijsten.

Rotterdam.

EARL OF AUCKLAND, W. Wintle, van *Londen*.

88 k. Thee, *Ph. van Ommeren;* 10 booten en 36 caroteels Krenten, *Kreglinger en Co.;* 311 z. Rijst en 25 cer. Amandelen, *Verkouw, Stokhuyzen en Co.*, te 's Hage; 2 v. Wijn, *A. T. Sölling en Co.;* 50 k. Blik, *C. L. Ringrose en Co.;* 124 k. dito, *Ch. Cornelder en Zn.;* 65 k. dito, *Stokvis en Zn.;* 4 v. Koopmanschap en 3 k. Stalen Pennen, *Braakman en Co.;* 1 k. Wijn, *W. van Houten en Zn.;* 2 korven Gazmeters, 1 k. Gaztoestel, 2 b. en 1 k. Koopm., *P. A. van Es en Co.;* 9 v. Sprot en 1 k. Koopm., *W. P. Knaepen;* 2 p. Boeken, *Krap en van Duym;* 1 p. dito, *A. Baedeker;* 15 k. Zilveren Spetie, *M. Ezechiels en Zn.;* 3 v. Wijn, 2 k., 1 v. en 3 p. Koopm., Order.

Amsterdam.

PYLADES, Lupi, van *Bahia*.

470 k., en 405 z. Suiker, Order.

HERMANNA WILMINK, Wilmink, van *Petersburg*.

271/1 en 40/2 v. Potasch, *Bunge en Co.*

Antwerpen.

PARANA, van *Monte-Video*.

7000 Paardenhuiden, *A. Ellerman*.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Engelsch Campagne Fregatschip *Caroline Agnes*, kapit. *A. T. Morris.* Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

MALTA en SMIRNA, het Nederl. Schoener Hoekerschip *Oceaan*, kapitein *G. van Duffelen.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het Hamburger Brikschip *Pinnasberg*, kapitein *T. G. Herting.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Vereeniging*, kapit. *T. van Vliet.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

PARIJS den 20 December.

Frankrijk 3 per cents 75. 10; dito 4½ per cents 102; Spanje 1 per cents 22; dito Binnenl. 42⅜. Zoowel Fransche als Spaansche fondsen waren williger.

LONDEN den 21 December.

De 3 per cents Geconsolideerden 94⅝; Spanje 1 per cents 22⅛; Mexico nieuwe 3 per cent 24⅝; Peru 4½ per cent 67½ a 69.

ANTWERPEN den 20 December.

België 2½ per cents 54¼. Spanje 1 per cents 21½ g.; dito Binnenl. 3 per cents 42⅛ g. Metallieken 5 per cents 80¾ p. — Ferme koersen, doch weinig handel.

AMSTERDAM 21 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld....	2½	pCt.	61 15/16	62 1/16	62
» dito dito	3	»	74 1/16	74⅛	74⅛
» dito dito	4	»	93 5/16	93⅜	93½
» Amortis-Syndicaat.....	3½	»	92⅝	92⅝	92⅝
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½	»			
» O. I. Leening.........	4	»	93⅜		
» Aand. Holl. Spoorw....	....				
» Leening spoorweg......	4½	»	100		
FRANKRIJK, Certificaten.........	3	»			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*.......	5	»	105¼		
» dito dito 1828/29	5	»	103⅜	103½	103⅜
» Cert. dito 1831/33	5	»	95¼		
» dito dito 1840...	4	»	89		
» dito bij *Stieglitz*......	4	»	87¾		
» dito dito Nieuwe	4	»			
» dito Admin. te Londen	5	»			
» dito dito dito	4½	»			
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300	....	*f*			
» dito 1835, - 500	....	-	159¾	160	
» Obligatien	4	pCt.	82½		
SPANJE, Obligatien	1	»	21 11/16	21¾	21 11/16
» dito	3	»	45¾		
» Binnenlandsche	2	»	41 11/16	41¾	41¾
» Amortisable Schuld.....	....				
» Bewijzen van Coupons ...	....		5 9/16	5½	5 9/16
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»	67½		
» dito Metall.........	5	»	76⅝	76¾	
» dito dito Nieuwe	5	»	92		
» dito dito lett. B.	5	»	92		
» dito dito	2½	»	39⅝	39¾	
BELGIE, Certificaten	2½	»			
» dito *Rothschild.*	2½	»	50 9/16		
PORTUGAL, Oblig................	3	»	37 5/16	37 15/16	37¾
» dito Uitgest........	....		15¼	15⅝	
» 1853................	3	»			

Rusland, Inschr. in Assign., 6 pc., 69½; Certif. van idem, 6 pc., 69¾. Weenerbank, 4½ pc., 75. Griekenland, 5 pc., 4½ a 4 11/16. Brazilië, 1824, £ 100. 5 pc., 95⅝. Peru, thans 5 pc., 66 a 66⅞, gebl. 66. Equador 3 13/16 a 3⅞. Grenada, 2½ pc., 21⅛; idem Uitgest. 8⅛. Mexico, 3 pc., 22 9/16 a 22 11/16. Amerik. Bank-Actien 4⅜.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 4 pc.

Bij vrij levendigen handel waren zoowel Hollandsche als de meeste vreemde fondsen tot betere koersen te plaatsen. Portugesche blijven sedert de aankondiging der rentebetaling tegen 2 januarij e. k. hunne vooruitgaande beweging volgen. Peruaansche zijn weder 1 pct. hooger dan gisteren verhandeld; van Spaansche werden de Bewijzen van Coupons iets lager afgegeven; overigens weinig verandering.

ROTTERDAM den 21 December.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 61 15/16 l. k., 62 h. k., 62 gebl. k.; idem idem, 4 pc., 93⅜ l. k., 93½ h. k., 93½ gebl. k. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 50⅝. Spanje, Buitenl., 1 pc., 21¾ l. k., 21 13/16 h. k. Portugal, te Londen, 3 pc., 37 5/16 l. k., 37¾ h. k., 37⅝ gebl. k. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 105. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 76¾; idem, 2½ pc., 39⅝. Mexico, 1851, 3 pc., 22⅝. Griek. Coup. *f* ¾.

Portugesche en Spaansche fondsen tot hoogere prijzen gezocht, overige soorten met beperkten handel goed prijshoudend.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 21 December.

GRANEN enz. Rogge, verkocht 144 ℔ Coursche *f* 342 kont. Gerst: 128 ℔ Coursche *f* 260 kont.

AMSTERDAM den 21 December.

GRANEN enz. Heden verkocht: van Rogge 115 ℔ Burgas *f* 298; de overige Granen zonder handel.

Koolzaad: op 9 vaten Olie te leveren: in Dec. £ 71 Lijnzaad zonder handel. Raapolie prijshoudend: op 6 wek. *f* 40⅜; Vlieg. *f* 39½; 1 Mei e. k. *f* 40⅛ a ¼; 1 Sept. e. k. *f* 38½; 1 Oct. e. k. *f* 38⅜; 1 Nov. en Dec. e. k. *f* 38¼. Lijnolie een doen: op 6 wek. *f* 30½; Vlieg. *f* 29½; 1 Maart e. k. *f* 29¼; 1 April e. k. *f* 29¾; 1 Mei e. k. *f* 30. Hennepolie, op 6 weken *f* 38½; vlieg. *f* 37. Raapkoeken, per 1040 st. *f* 84 a *f* 86. Lijnkoeken, per 104 st. *f* 11 a *f* 14.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 21 December.

TABAK. Heden zijn verkocht 50 v. Maryland per *Arnold Böninger*.

LONDEN den 19 December.

KOFFIJ. Native Ceylon meer gevraagd en met neiging tot rijzen; goed ord. bedong 48/6 a 49/. Plantation met goede vraag en iets hoogere prijzen. Mokka gezocht en ferm. Vreemde soorten genieten goede vraag. — SUIKER. Vreemde soorten gezocht en ferm op vorige prijzen. Zeilende lading gezocht, doch weinig disponibel. Geraffineerde gevraagd en ferm; men noteert bruine lompen 44/. — KATOEN met beperkten omgang, doch niet gedaald. — TALK gerezen. Men noteert heden in loco 56/6, St. Petersburger Y. C. in loco 57/, op December 56/9, op Januarij en Maart 57/6. — HOPPE kalm. — GRANEN. Engelsche Tarwe weinig aangeboden en met 3/ tot 5/ hoogere prijzen betaald. Vreemde Tarwe levendig en 4/ gerezen, en wanneer de houders niet nog hoogere prijzen hadden gevorderd, zouden de omzettingen nog belangrijker zijn geweest. Gerst werd met 3/ tot 4/ hoogere prijzen betaald. — MEEL. Amerikaansch 2/ gerezen.

LIVERPOOL den 17 December.

KATOEN ferm en onveranderd. Heden zijn 6000 b. verkocht, waarvan 200 b. Egypt. van 6½ tot 9 d., 400 b. Suratte van 2¾ tot 4½ d.

Den 19 December.

KATOEN ferm. Heden werden 6000 a 7000 b. omgezet.

ANTWERPEN den 20 December.

SUIKER. Men noteert den verkoop van 80 k. Havanna per *Cathalina*. — Van TABAK zijn 30 s. Havanna per *Catalina* omgezet. — KATOEN. Heden zijn 49 b. Amerikaansche verhandeld. — GRANEN. De omgang bepaalde zich heden tot een partijtje Riga Rogge a fl. 13½ per 70 kil. Van Tarwe is niets afgedaan. De markt blijft ferm.

Velling van 20 December.

SUIKER. Ruwe. Heden werden ca. 930 k. beschadigde blank en blond Havanna van fr. 26¾ tot 34 per 50 kil. entr. verk.

HAMBURG den 17 December.

KOFFIJ. Men verwacht de berigten van Rio. — ZINK met beperkten omgang. — RAAPOLIE. In loco 24⅛ mb. — GRANEN. Tarwe fermer, doch met weinig handel. Rogge kalm. Disconto 4½ pc.

STETTIN den 17 December.

GRANEN. Tarwe ferm. Rogge onveranderd. — RAAPOLIE kalmer op 12¹/₁₂ th. in loco. — VOORLOOP gedaald. In loco 11½ pc. zonder fust.

GALATZ den 1 December.

GRANEN. Uitgenomen den verkoop van 1800 kil. Turksche Tarwe a p. 74 is de markt buitengewoon kalm. — WISSELKOERS. Londen p. 95. 15, Parijs 3. 32, Marseille 3. 31½, Weenen 8. 6. Gisteren en heden is een twaalftal schepen aangekomen en anderen zijn in het gezigt. Wij hebben geen berigten van Sulina, doch men zegt dat het water er tot 8 Venetiaansche voeten is gestegen.

NEW-YORK den 6 December.

KATOEN. Sedert den 29 Aug. werden 4437 b. voor uitvoer, 3623 voor cons. en 2556 voor speculatie afgedaan. Totaal 10.780 b. De Katoen van Savannah en Charleston bestaat grootendeels uit good middling; middling is schaarsch. Uitvoer dezer week 4908 b. voor Liverpool, 787 voor Havre, 72 voor Bremen en 69 voor Antwerpen. Totaal 5836 b. Wij noteren:

	Upland.	Florida.	Mobile.	N. Orl. en Texas.
Ordinary........	7¾	7¾	7¾	7¾
Middling........	10⅛	10⅛	10⅜	10½
Middling fair...	11	11	11⅜	11⅝
Fair	11⅜	11⅜	11¾	12½

Het geheele deficit in de aanvoeren bedraagt 365.000 b. en zal waarschijnlijk nog vermeerderen. De uitvoer naar Groot-Brittanje is 174,000 b. in deficit bij 1852. Over de grootte der oogst valt met zekerheid nog niets te zeggen daar de berigten zeer tegenstrijdig zijn. — KOFFIJ tot de volgende prijzen meer gevraagd; blank Java 13 c., Mokka 13½ a 14, Rio 10¾, Laguayra 11½, Maracaïbo 11 a 12 c., St. Domingo 9¾ a 10 c. Voorraad 53.000 b. Rio en 10,000 b. Java; andere soorten schaarsch. — Van SUIKER zijn verkocht 3000 kist. Havanna en 10,000 z. Manilla a 3⅞ c. — RIJST. Voor uitvoer was de handel kalm. Onze voorraad bestaat uit 1000 tiers oude en 500 dito nieuwe Rijst. — HONIG. Men noteert Cuba a 61 c. — SPECERIJEN kalm op de volgende notering: Cassia Lign. 40 c., Nagelen 17½ a 18 c., Notenmuscaat n.° 1 d. 1. 15 a 1. 17½ Foelie d. 1. 5 a 1. 10. Sumatra Peper 10 a 10½ c., Jamaïca Piment 14¾ a 15 c. — HUIDEN op hoogere prijzen gehouden. Een partij Montevideo bedong 21½ c. voor 20¾ ℔. — VERWHOUT onveranderd. ASSCHEN kalm. — HENNEP ferm op vorige prijzen. — METALEN. Koper ferm. Lood kalm en iets gedaald. — GRANEN, Goed en fijn Tarwemeel geniet goede vraag tot hoogere prijzen. Het koude weder doet eene spoedige sluiting der kanalen verwachten. Roggemeel insgelijks zeer ferm. Tarwe gerezen, vooral Western. Rogge onveranderd. — LIJNOLIE gedaald. Eng. 63 a 64 c., andere Oliën onveranderd. — KLAVERZAAD voor uitvoer gezocht. — TALK kalm. — VRACHTEN onveranderd. — WISSELKOERS. Londen op 60 dagen 109½ a 109¾; op heden 110⅜; Parijs op 60 dagen 5. 11¼ 5. 12½, op heden 5. 07½; Antwerpen op 60 dagen 5. 13¾; Hamburg 36⅞ a 37; Bremen 80¾ a 81; Frankfort a/M. 41¾ a 42.

NEW-ORLEANS den 2 December.

KATOEN. Heden werden 7000 b. a 9½ c. voor middling afgedaan. In deze week werden 23,000 b. verkocht. Deficit in de aanvoeren in alle havens 414,000 b. aanvoer gedurende deze week 39,000 b. KOFFIJ. Van Rio werden deze week 11,000 b. van 11 tot 11½ c. verhandeld. Voorraad 53,000 b. — VRACHTEN. Liverpool 3/4 d. Havre 1 9/10 c.

Den 5 December.

In afwachting der Europesche berigten is de markt zeer kalm.

CHARLESTON den 5 December.

KATOEN. Heden zijn de prijzen ¼ a ½ c. gedaald, vooral voor ord.; 1100 b. werden van 8½ tot 10½ en 309 b. fair Georgie a 10¾ c. afgedaan.

MOBILE den 3 December.

KATOEN. Aanvoer dezer week 5000 b. Markt kalm. Men noteert middl. 9 c. — VRACHTEN. Liverpool ½ d.

SAVANNAH den 1 December.

KATOEN ¼ a ⅜ c. gedaald; de handel is onbeduidend, voor uitvoer werd niets gedaan. Men noteert: middl. 9½ a 9¾, middl. fair 10 a 10½, fair 10½ a 10¾. — VRACHTEN. Liverpool kalm op ½ a 9/16 d. WISSELKOERS. Londen 9 °/₀ premie.

BOSTON den 3 December.

De markt bleef deze geheele week voor alle artikelen kalm, uitgenomen voor Meel en Granen, welke zelfs tot hoogere prijzen gezocht zijn. — WISSELKOERS. Londen 10 °/₀ premie.

BALTIMORE den 3 December.

TABAK. Maryland met weinig aanvoer en ferme prijzen, doch onveranderd. Voorraad van Ohio 1000 v. De koopers voor uitvoer zouden volgaarne vorige prijzen betalen, doch door de ongunstige berigten van Ohio zijn er tot deze conditien geene verkoopers. De notering is onveranderd gebleven. De verkoopen dezer week bestonden uit 400 v. Maryland en 35 v. Ohio, totaal 435 v. — KATOEN. Heden zijn 448 b. middling a middling fair van 10 tot 11½ afgedaan, waarvan 200 voor uitvoer (100 voor Amsterdam). De prijzen zijn minder vast, doch niet gedaald. — KOFFIJ met belangrijken omgang en gerezen; prima Rio bedong 12½ c. De verkoopen bestonden uit 11,000 b. Rio van 11¾ tot 12½ c., 1000 m. Java a 15 en 75 ... a 13 c., 25 Laguayra a 11¾. — RIJST gezocht; 150 tiersjes hebben van 4⅜ tot 4⅝ koopers gevonden. HUIDEN gerezen, B. A. werden met 21⅛ c. betaald. — VRACHTEN voor Europa kalm. Liverpool Meel 4/. Granen 13 d. Tabak voor Bremen 27/6. Amsterdam 38/6. — WISSELKOERS. Londen 9 a 10 pc. premie. Parijs 5. 11¼ a 5. 12½. Bremen 80½ a 81. Amsterdam 41½. Hamburg 37.

HAVANNA den 30 November.

SUIKER. Sedert het vorig berigt bleef het arikel onveranderd. De voorraad bedraagt 75/m. k., waarvan 32/m. k. blanke Suiker. Die te Matanzas bedraagt 11 a 12/m. k. en die in het Binnenland 7 a 8/m. k. Het is thans zeker dat de Plantaadjen in verscheidene districten, en vooral langs de kust, in een droevigen toestand verkeeren, en wel ten gevolge van eene buitengewone droogte. De nieuwe HONIG is 2½ rs. per gallon voor fair betaald. — KOFFIJ met meerder aanvoer en voor de Vereenigde Staten hebben a d. ... voor fair eenige omzettingen plaats gehad; voorraad 2 a 3/m. — RUM blijft gevraagd, van d. 32 tot 33 per pijp. — JENEVER onveranderd. — VRACHT flaauw door de weinige vraag. Men noteert het Kanaal op order nominaal a £ 3 tot 3½ en eene sterke rijzing is zeer waarschijnlijk. — WISSELKOERS gedaald en met matigen omgang. Men noteert Londen 12 a 12½ °/₀ premie; Antwerpen 1½ a 1¾ °/₀ disconto.

MONTEVIDEO den 4 November.

Onze producten worden op hooge prijzen gehouden en men wil thans niet koopen. De Noord-Amerikanen hebben deze rijzing veroorzaakt.

Advertentien.

Op den 18den dezer maand is op zijn verblijf *Streatham Hill*, in Engeland, in zijn 73ste jaar overleden de Wel Edele Heer WILLIAM OGLE WEST, vroeger inwoner dezer Stad.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons innig geliefd Kind PAULINA ANDRINA, bijna 3 jaren oud.

D. G. W. VAN VOORTHUYSEN.
Rotterdam E. A. G. VAN VOORTHUYSEN,
20 *December* 1853. SANDERSON.

EENIGE BEKWAME
TIMMERMANSKNECHTS
WERK verlangende, vervoegen zich in de **Lijnbaanlaan**, wijk 15, n.° 201 A.

VERKOOPING VAN BOEKEN,
door en ten Huize van den Boekverkooper ***J. F. SCHWAEBE***, in den Oppert te Rotterdam, 's avonds ten half zes ure.

HEDEN (DONDERDAG) AVOND, **WERKEN** in **OCTAVO**, **FOLIO** en **KWARTO.**

VRIJDAG AVOND, **MUZIEK**, **PLATEN**, **PRACHT-** en **PLAATWERKEN**, **LIEFHEBBERIJEN**, waaronder eene **Pianino** van 6 Octaven; **NAGEKOMEN LIEFHEBBERIJEN**, waarbij eene tweede **Pianino**, welke vóór de veiling nog te zien is, alsmede eene Partij best **MISDRUK**, **SPEELKAARTEN** enz.

ZATURDAG AVOND, eene belangrijke Collectie **HISTORIEPENNINGEN** en **MUNTEN**, waaronder Gouden en Zilveren.

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.